

Podatkowe i bilansowe zamknięcie roku 2025 + wzory do pobrania

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie zawiera niezbędne informacje dotyczące bilansowego i podatkowego zamknięcia rocznego 2025. Ma ono charakter długoterminowy, a jego istotą jest dostarczenie specjalistycznej oraz aktualnej wiedzy o sporządzaniu sprawozdawczości finansowej i rozliczeń podatkowych (m.in. CIT, PIT, VAT). Odrębność prawa bilansowego i podatkowego ma swoje konsekwencje nie tylko w prowadzeniu ewidencji działalności gospodarczej, lecz także (a może przede wszystkim) w zamknięciu rocznym. W publikacji przedstawiliśmy problematykę zamknięcia roku zarówno w kontekście bilansowym, jak i podatkowym. Takie dualne podejście do zamknięcia rocznego niewątpliwie stanowi dodatkową wartość dla praktyków życia gospodarczego. Obecna sytuacja na świecie ma charakter bezprecedensowy i stanowi wyzwanie zarówno dla systemu bilansowego, jak i podatkowego, co szczegółowo opisaliśmy w niniejszym opracowaniu.

Omawiając tematykę zamknięcia roku, kompleksowo przedstawiliśmy najważniejsze zmiany w zakresie PIT, CIT oraz w prawie bilansowym, które zaczęły obowiązywać w 2025 r. W zakresie prawa bilansowego istotne znaczenie ma ustawa z 6.12.2024 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2024 r. poz. 1863).

Zmiany dotyczą m.in.:

- 1) uproszczeń,
- 2) limitu obowiązkowego prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- 3) nowej definicji przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów (co skutkuje tym, że wartość sprzedanych materiałów jest przenoszona z kosztów działalności podstawowej do pozostałych kosztów operacyjnych, w związku z czym zmienia się również wzór RZiS),
- 4) obowiązku uwzględnienia w sprawozdaniu z działalności informacji o zrównoważonym rozwoju,
- 5) obowiązku weryfikacji raportów o zrównoważonym rozwoju przez biegłych rewidentów.

Ambitne plany związane z raportowaniem w zakresie zrównoważonego rozwoju zostały zastopowane przez dyrektywę Omnibus, która odroczyła terminy i wprowadziła uproszczenia dotyczące m.in. dyrektywy o sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, tzw. CSRD. Następstwem przyjęcia i ogłoszenia tej dyrektywy jest kolejna nowelizacja ustawy o rachunkowości z 9.7.2025 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1020). Obowiązuje ona od 12.8.2025 r. i odracza obowiązek raportowania o 2 lata. Nawiązując do wspomnianej nowelizacji z 6.12.2024 r., która weszła w życie 1.1.2025 r., szczególnie istotna jest nowa regulacja w zakresie uproszczeń. Obecnie w zakresie stosowania uproszczeń nadrzędną moc mają przepisy ustawy o rachunkowości ustalające status jednostki (mikro, mała, średnia lub duża). W zależności od tego, jakim typem jednostki jest dany podmiot, ma on ściśle określony wachlarz uproszczeń (m.in. w zakresie wzoru użytego sprawozdania, stosowanych zasad wyceny czy stosowania zasady istotności). W ślad za tą nowelizacją zatwierdzono nowy, obszerny KSR 16 „Uproszczenia dopuszczone ustawą o rachunkowości”. Powtarza on wiele treści z ustawy o rachunkowości i stara się wyjaśnić potrzebę podejścia krytycznego do ewentualnego stosowania uproszczeń, rozważając, czy jednostka przez ich zastosowanie nie nadszarpuje rzetelności danych finansowych przedstawianych w sprawozdaniu finansowym lub wskazuje ewentualne trudności przy stosowaniu uproszczeń w zakresie informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym dla jednostek mikro. **Z uwagi na skalę nowych regulacji w zakresie uproszczeń tematyka ta została szczegółowo omówiona w części II przy omawianiu zasad wyceny poszczególnych elementów bilansu.**

Ostatnie miesiące/lata to okres intensywnych prac Komitetu Standardów Rachunkowości, który poza KSR 16 oraz nowym (z 7.5.2025 r.) stanowiskiem w sprawie klasyfikacji obciążeń publicznoprawnych (Dz.Urz. MF z 2025 r. poz. 46) czy też opublikowanym w marcu 2024 r. stanowiskiem dotyczącym wartości godziwej (Dz.Urz. MF z 2024 r. poz. 23), pracuje obecnie nad:

- 1) projektami nowych krajowych standardów rachunkowości: „Faktoring w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym faktoranta”, „Wartości niematerialne i prawne” oraz „Inwestycje w nieruchomości i wartości niematerialne i prawne” – w związku z tym w części II w rozdziale I sygnalizujemy o planowanych uszczegółowieniach w zakresie WNiP, a w rozdziale VII przedstawiamy rozwiązania w zakresie faktoringu;
- 2) projektem, który będzie dotyczyć sprawozdań finansowych sporządzanych na dzień inny niż dzień kończący rok obrotowy – z odwołaniem do tego stanowiska powstał obszerny artykuł omawiający tematykę sporządzania sprawozdań

jednostek w reorganizacji, który został zamieszczony w części III w rozdziale VIII (np. jednostka cywilna przekształca się w spółkę z o.o.; spółka jawna zmienia się w spółkę komandytową; spółka przechodzi na estoński CIT itd.).

W zakresie CIT najważniejsza zmiana wiąże się z wejściem w życie od 1.1.2025 r. (choć obowiązek jego stosowania będzie rozciągnięty w czasie dla różnych typów jednostek) rozporządzenia Ministra Finansów z 16.8.2024 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1314). Plik JPK_CIT został podzielony na dwie odrębne schemy: JPK_KR_PD oraz JPK_ST_KR. Plik **JPK_KR_PD należy po raz pierwszy dołączyć do sprawozdania finansowego za 2025 r.** Tutaj ważne jest zapewnienie zgodności tego pliku ze sprawozdaniem finansowym i deklaracją CIT-8. **Zagadnienie to zostało szczegółowo omówione w rozdziale III „JPK_KR_PD jako dane szczegółowe do sprawozdania finansowego za 2025 r.”**, zamieszczonym w części VIII. Inną zmianą, o mniejszym znaczeniu, ale istotną w kontekście wydarzeń geopolitycznych, jest wejście w życie od 1.1.2025 r. nowej ulgi podatkowej (zarówno w CIT, jak i w PIT) dla pracodawców zatrudniających żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej (OT) i aktywnej rezerwy (AR). Artykuł na ten temat zamieszczono w rozdziale VI w części VI.

Oprócz wzmoczonych prac Komitetu zauważalna jest zwiększona aktywność MF. W lipcu 2025 r. MF wydało długo oczekiwane objaśnienia w zakresie stosowania tzw. klauzuli rzeczywistego właściciela dla celów podatku u źródła (temat ten szczegółowo omawiamy w części V w rozdziale XII „Stosowanie podatku u źródła od przychodów zagranicznych podatników”), a we wrześniu 2025 r. objaśnienia w zakresie podatku od przerzuconych dochodów (temat ten szczegółowo omawiamy w części VI w rozdziale X „Podatek od przerzuconych dochodów”). Jednocześnie MF proceduje obszerny projekt zmian w CIT i PIT, który będzie dotyczył m.in.:

- 1) uregulowania skutków odpłatnego zbycia rzeczy otrzymanych przez najbliższą rodzinę przedsiębiorcy (lub inną osobę, a nabycie korzysta ze zwolnienia od podatku od spadków i darowizn), który wykupił tę rzecz do majątku prywatnego po zakończeniu leasingu operacyjnego, a którą wcześniej wykorzystywał w działalności gospodarczej – więcej na ten temat opisujemy w **obszernym i kompleksowym artykule „Leasing i nabycie pojazdów”** zamieszczonym w części V w rozdziale IX;
- 2) uszczelnienia zakazu amortyzacji w spółkach nieruchomościowych przez wskazanie, że zakaz ten dotyczy również nieruchomości klasyfikowanych dla celów rachunkowych jako inwestycje. W przypadku amortyzacji procedowany jest też inny projekt zmian w PIT i CIT, który zakłada rezygnację z przesłanki wskaźnika zamożności gminy lub miasta na prawach powiatu, jako jednego z warunków pozwalających na indywidualne ustalanie stawki amortyzacyjnej – **tematyka amortyzacji środków trwałych została omówiona w artykule „Środki trwałe”** zamieszczonym w części II w rozdziale III;
- 3) wprowadzenia warunku zatrudnienia w preferencji IP Box – tematyka ta została omówiona w części II w rozdziale II **„Prace badawczo-rozwojowe z uwzględnieniem ulgi IP Box”**;
- 4) zmianach w minimalnym CIT przez m.in. modyfikację w zakresie uproszczonego sposobu ustalania podstawy opodatkowania – tematyka ta została omówiona w części VI w rozdziale VIII **„Podatek minimalny”**;
- 5) doprecyzowaniu i uszczelnieniu przepisów regulujących opodatkowanie ryczałtem od dochodów spółek – tematyka ta została omówiona w części VI w rozdziale XI **„Roczne rozliczenie podatkowe spółek na estoński CIT”**.

Poza ww. omawianym projektem procedowanych jest szereg innych nowelizacji ustaw podatkowych, m.in. w zakresie fundacji rodzinnej. Tematyka ta w kontekście specyfiki sprawozdania finansowego tych jednostek została szczegółowo omówiona w części III w rozdziale X **„Sprawozdania finansowe fundacji rodzinnej”**.

W kontekście planowanych zmian warto również pamiętać o zmianie, która wchodzi w życie od 1.1.2026 r. Związana jest ona z nowelizacją ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Zmiany te skutkują istotnym ograniczeniem wartości znaczącej części samochodów osobowych w zakresie, w jakim wartość ta może zostać zaliczona do KUP w formie odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych. Więcej na ten temat jest w części V w rozdziale VIII **„Koszty i przychody podatkowe w związku z wykorzystywaniem samochodów osobowych innych niż używane na podstawie umowy leasingu, najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze”** oraz w rozdziale IX **„Leasing i nabycie pojazdów”**.

Warto również mieć na względzie, że na stronie Centralnego Repozytorium Wzorów Dokumentów Elektronicznych (CRWDE) Ministerstwo Finansów zamieściło nowe schemy sprawozdań finansowych dla wszystkich typów jednostek (dodając jeszcze schemę dla skonsolidowanej grupy kapitałowej). Wszystkie schemy są zmienione, doszło kilka nowych pól. Sprawozdania te będą obowiązywały od 1.1.2026 r., a więc podatnicy będą na nich rozliczali 2025 r. Jak tylko będą znane nowe e-sprawozdania zgodne z nową schemą na stronie repozytorium.beck.pl zamieścimy dla Państwa narzędzie w Excelu, za pomocą którego będzie można sprawdzić, czy dane w e-sprawozdaniu i dane w JPK_KR_PD są ze sobą zgodne.

Książka została podzielona na osiem części.

W części I omówiono najważniejsze zagadnienia zamknięcia roku, uproszczeń w zakresie sporządzenia sprawozdania, jego podpisywania, i badania przez biegłego rewidenta oraz późniejszego zatwierdzenia, ogłaszania i składania do KRS. Kolejne rozdziały przedstawiają problematykę podziału zysku lub pokrycia straty, odpowiedzialności w zakresie rachunkowości, polityki rachunkowości, wartości szacunkowych, danych porównawczych wykazywanych w sprawozdaniu, zdarzeń pod dacie bilansu, inwentaryzacji, kręgu kosztów, kontynuacji działalności i testów na utratę wartości kluczowych aktywów.

W części II dokonaliśmy charakterystyki kluczowych elementów bilansu (w zakresie wycen nawiązując do KSR 16), ze szczególnym uwzględnieniem różnic między ujęciem bilansowym a podatkowym. **W części III** poddaliśmy szczegółowej analizie pozostałe elementy sprawozdania finansowego (wraz z licznymi przykładami). Tutaj też w rozdziale IX **„Sprawoz-**

danía finansowe jednostek w upadłości lub likwidacji” szczegółowo omówiliśmy KSR 15 i stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie wykazywania działalności przewidzianej do zaprzestania lub zaprzestanej oraz ujawniania informacji na ten temat. W części tej przedstawiamy również unikatowe i obszernie wyjaśnienia (z dużą ilością przykładów praktycznych) w zakresie szczegółowych wymogów sprawozdawczych jednostek w reorganizacji (na moment podziału, połączeń lub przekształcenia formy prawnej) sporządzających sprawozdania na inny dzień niż bilansowy – prezentując je w rozdziale VIII „Sprawozdania finansowe jednostek w reorganizacji sporządzane na inny dzień niż bilansowy”, jak również w zakresie sprawozdawczości fundacji rodzinnej, prezentując je w rozdziale X „**Sprawozdania finansowe fundacji rodzinnej**”. W nawiązaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z 12.4.2024 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 619), która wprowadziła **obowiązek sporządzania sprawozdania o podatku dochodowym**, w rozdziale XI zamieściliśmy artykuł „Sprawozdanie o podatku”.

W **częściach IV–VI** przedstawiliśmy w rozbudowanej i praktycznej formie zagadnienia podatkowe, które prezentują kwestie kosztów i przychodów podatkowych. Omówiliśmy tu m.in. następujące zagadnienia:

- 1) rozliczania strat z lat ubiegłych,
- 2) darowizny (m.in. dla uchodźców z Ukrainy i dla poszkodowanych w związku z powodzią),
- 3) ulgi podatkowe (m.in. **ulga na żołnierzy**, ulga na hipotetyczne odsetki, ulga na złe długi w podatkach dochodowych),
- 4) podatek z źródła z objaśnieniami MF z lipca 2025 r.,
- 5) odsetki,
- 6) odpisanie w koszty należności straconych,
- 7) różnice kursowe,
- 8) ceny transferowe,
- 9) koszty finansowania dłużnego,
- 10) podatek od przeliczanych dochodów z objaśnieniami MF z września 2025 r.,
- 11) rozliczanie podatku od przychodów z budynku,
- 12) podatek minimalny.

Wszystkie te zagadnienia uwzględniają aspekt zamknięcia roku (np. przez odniesienie danej operacji do konkretnej deklaracji rocznej) oraz przypadki różnic w podejściu księgowym i podatkowym.

Ponadto, w odniesieniu do problematyki cen transferowych, oprócz wskazania na zaistniałe zmiany legislacyjne obejmujące aktualizację listy tak zwanych rajów podatkowych, czy też warunków do skorzystania z uproszczeń dla transakcji finansowych (tzw. safe harbour), w opracowaniu przytoczono szereg interpretacji DKIS, które mogą przyczynić się do właściwego wypełnienia obowiązków sprawozdawczych i dokumentacyjnych, towarzyszących zamykaniu roku podatkowego. Warto przy tym wskazać, że dnia 31.7.2025 r. Ministerstwo Finansów zapowiedziało walkę z agresywną optymalizacją podatkową z wykorzystaniem cen transferowych, co sugeruje nadanie transakcjom realizowanym pomiędzy podmiotami powiązаныmi (w tym zlokalizowanych w tzw. rajach podatkowych) odpowiednio wysokiego priorytetu.

Następnym ważnym elementem opracowania jest ujęcie przejścia z wyniku bilansowego na podatkowy oraz ustalenie podatku odroczonego. **Te zagadnienia omówiono w części VII.**

W części VIII przedstawiliśmy inne ważne – z punktu widzenia zamknięcia rocznego – skutki zdarzeń, które nie są bezpośrednio związane z konkretną pozycją sprawozdania finansowego, takie jak: leasing i kontrakty długoterminowe (w stosunku do poprzednich wydań **dodałiśmy liczne przykłady oraz nawiązanie do KSR 16**), raportowanie pliku JPK_KR_PD w sprawozdaniu za 2025 r., przekształcenia z udziałem spółek osobowych, umorzenie udziałów i akcji.

Mocną stroną opracowania jest całościowe odniesienie się we wszystkich analizowanych kwestiach do aktualnego orzecznictwa sądów administracyjnych i interpretacji organów podatkowych w kontekście bilansowym i podatkowym.

Zakup książki gwarantuje bezpłatny dostęp do strony: repozytorium.beck.pl. Aby zalogować się do tego serwisu, należy skorzystać z kodu dostępnego na karcie zdrapce dołączonej do książki. Znajdą tam Państwo liczne wzory dokumentów, schematy i procedury postępowania, listy kontrolne oraz kalkulatory w Excelu związane z zamknięciem roku. Ponadto w tym wydaniu znajdą tam Państwo również ebook zawierający dodatkowe rozdziały, których nie zamieszczono w wersji drukowanej.

Mamy nadzieję, że – podobnie jak w latach poprzednich – to opracowanie okaże się pomocne zarówno w prawidłowym zamknięciu rocznym ksiąg rachunkowych, jak i w rozliczeniu podmiotów w zakresie podatków bezpośrednich i pośrednich oraz innych danin. Zdajemy sobie sprawę, że żadne opracowanie nie jest doskonałe, dlatego prosimy o wszelkie sugestie, uwagi czy też pytania, dzięki którym będziemy mogli ulepszyć (zmodernizować) tę pracę, a nie jedynie „remontować” jej treść (mówiąc językiem odwołującym się do nakładów na środki trwałe). Powodzenia w zamknięciu rocznym!

Artur Hołda

Przejdź do księgarni →

księgarnia.beck.pl